

Ye'cüc ve Me'cüc'e karşı Sedd-i Zülkarneyn

“A” rumuzlu okuyucumuz: “Zülkarneyn kimdir? Zülkarneyn’in seddi bugün mevcut mudur? Mevcutsa nerededir? Bazı kimseler Zülkarneyn’in uzaya çıktığını söylüyor; doğru mudur? Ye'cüc ve Me'cüc ne demektir? Ye'cüc ve Me'cücün kıyâmetin kopmasıyla alâkası nedir?”

Hazret-i Zülkarneyn (as), Kur'ân'da ismiyle zikredilen sâlihlerdendir. Kimliği konusunda açık bir nass olmadığı için nebî mi olduğu, velî mi olduğu, sâlih bir padişah mı olduğu hep tartışma konusu olmuştur. Bazı müfessirler, Kur'ân'da Allah'ın “Yâ Ze'l-karneyn” 1 şeklinde hitap ettiğinin bildirilmesini nazara alarak nebî olduğunu; bazıları da velî olduğunu iddiâ ederler. Bu konudaki ihtilâfı Üstad Bedüzzaman (ra) şöyle çözer: Zülkarneyn, Allah'ın kendisini te'yid ettiği, husûsî güç ve kuvvet verdiği², Yemen Padişahlarından bir şahıstır ki, Hazret-i İbrâhim (as) zamanında yaşamış ve Hazret-i Hızır'dan ders almıştır.³

Zülkarneyn, “İskender” olarak da tanınmıştır. Her ne kadar Fahrüddin Râzî, Tefsîrinde Yunanlı İskender'in Zülkarneyn olduğunu söylemişse de; Milâttan takriben üç yüz sene önce yaşamış ve Aristo'dan ders almış olan Yunanlı İskender'in tarihî veriler açısından Zülkarneyn olamayacağına müfessirlerin çoğunluğu birleşmişlerdir.⁴ Bedüzzaman (ra) da Zülkarneyn'in, Yunanlı İskender olmadığını kaydetmiştir.⁵

Hazret-i Zülkarneyn'in, Ye'cüc ve Me'cüc denilen bozguncu, fitne ve fesatçı, mütecâviz, vahşî, saldırgan, yağmacı, yıkıcı ve zâlim iki kabilenin şerrinden ve saldırlarından medenî ve mazlûm kavimleri korumak için bir sed binâ ettiğini, yine Kur'ân beyan eder.⁶ Kur'ân, bu seddin nerede inşâ edildiğinden ise açıkça bahsetmez. Dolayısıyla bu konu da bize kapalıdır. Kimi müfessirler bunun Çin Seddi olduğunu, kimileri Yemen'de bulunan Me'rib Seddi olduğunu, kimileri Ermenistan ile Azarbeycan'ın iki dağı arasında (Kafkasya'da) bulunan Derbent'teki demir kapı

olduğunu, kimileri Buhârâ'nın ortasında yer alan Kokya Dağı bitişiğinde bulunduğunu, kimileri de bu seddin zamanla höyük şeklinde örtülerek bir dağ şeklini alıp kaybolduğunu nakleder. Rivâyetler muhtelifdir. Tarihte bu isme lââyık birçok seddin yapıldığı da bir gerçektir. Burada açık olan, bu seddin demir ve bakır eritilip dökülerek müstesnâ bir inşâ tarzı ile yapılmış olduğudur.⁷ Bedüzzaman (ra) bütün bu müfessir kavillerini naklettikten sonra Çin Seddinin, Kur'ân'ın bahsettiği İlâhî takviye ile yapılmış sed olduğunu söylemenin "câiz" olduğunu kaydeder.⁸

Bu sed için Hz. Zülkarneyn'in; "Bu, Rabb'imden bir rahmet eseridir. Rabb'imden vaad ettiği vakit geldiğinde onu yerle bir eder; Rabb'imden vaadi haktır" sözü de Kur'ân'ın beyanâtı arasındadır.⁹

Hazret-i Zülkarneyn'in uzaya çıktığı konusunda ise ne Kur'ân'da, ne de hadislerde hiçbir sarahat yoktur. Zülkarneyn'in uzaya çıkmış olabileceği mes'elesi tamamen delilsiz bir yorumdan başka bir şey değildir. Hattâ zorlama bir yorum olduğu da söylenebilir. Allah dilerse elbette bir kulunu yalnız uzaya değil; dilediği her irtifâya çıkarabilir; ama eğer Kur'ân'da veya sahih hadislerde böyle bir vak'a beyanı yoksa; açık ifâde ve beyanın bulunmadığı bir konuda susmak, yorum yapmaktan daha evlâdır diye düşünüyoruz. Hem ne diye yorumda zora girelim? Yeryüzü uzaydan bir parça değil mi? Uzaya çıkmanın bir üstünlüğü var mı? Yeryüzü san'at ve intizam açısından uzaydan geri kalır mı? Hakkında kesin bir nass olmadığı halde bir nebîyi veya bir velîyi uzaya göndermeye çalışmak, bizce tekellüflü bir çabadır.

Ye'cüc ve Me'cüc mes'elesine gelince; Ye'cüc ve Me'cüc'ün bozguncu, fesatçı, yıkıcı ve zâlim iki kabile olduğunu yukarıda söylemiştik. Bu kabilelerin Hazret-i Nûh'un oğlu Yafes'in torunlarından iki kabile olduğunu söyleyenler olduğu gibi; Moğol ve Mançur taifeleri olduğunu söyleyenler, kuzey doğu kavimlerinden birer kavim olduğunu söyleyenler, insanoğlundan medeniyeti bozmaya ve yıkmaya vazifeli bir taife olduğunu söyleyenler ve nihâyet Allah'ın mahlûkâtından yerin üstünde veya içinde insan veya insan olmayan, ama insanoğlundan kıyâmetine sebep olan bir taife olduğunu söyleyenler de mevcuttur.

Bedüzzaman Hazretleri (ra) bu konudaki ihtilâfı da şu hükmüyle giderir: Ye'cüc ve Me'cüc, bozguncu, yıkıcı, fesatçı, medeniyet ve huzur toplumlarının eceli hükmünde Allah'ın mahlûkâtından iki tâifedir.¹⁰

Dünkü yazımızda; Cenâb-ı Hakk'ın Kur'ân'da, Zülkarneyn'in Ye'cüc ve Me'cüc denilen bozguncu ve zâlim insanların şerlerinden masum ve mazlûm milletleri korumak için, Allah tarafından te'yid edilmiş bir güçle yaptığı sedden haber verdiğini ifâde etmeye çalışmıştık. Bu seddin nerede bulunduğu ise meçhulümüzdü.

Üstad Hazretleri (ra) bu seddin külliyyetinden bir ferdinin Çin Seddi olduğunu beyan eder 11; fakat şu kesin tesbitini de kaydetmeden geçmez: Sedd-i Zülkarneyn, müfsitlerin şerlerini def'etmek için yapılmış büyük bir sed ve cesim bir duvardır.12 Hazret-i Zülkarneyn bu seddi “nübüvvetkârâne irşâdâtıyla” binâ etmiştir.13 Hz. Üstad'ın bu ifâdelerinden, Zülkarneyn'in tavır ve hareketlerini nübüvete daha yakın bulduğunun anlaşılabilirliğini; binâenaleyh, Zülkarneyn'in (as) nebî olabileceği hususunda bir ip ucu alınabileceğini de burada hatırlatalım.

Kur'ân'ın küllî ve geniş olayları birer örnekte nazarlara sunduğunu, buradan hâdisenin benzerlerine intikal edilmesinin ve belli hisseler çıkarılmasının aklen daha kolay olacağını beyan eden Bediüzzaman Hazretleri (ra), Kur'ân'ın kıssaları hisse alınması için zikrettiğini, bu kıssaların Kur'ân'ın maksatlarına münâsip noktalarının seçilerek hayat ukdeleri hükmünde ana maksada bağlanması gerektiğini, hâdisenin detaylandırılması değil, hisse alınmasının önemli olduğunu vurgular.14 Ye'cüc ve Me'cüc ile sedd-i Zülkarneyn hadisesinin de, küllî efrâdı içerisinde bir ferdi teşkil ettiğini, meselâ Ye'cüc ve Me'cücün bozguncu ve şerîr sıfatlarıyla kıyâmete yakın yeniden çıkacağını ve dünyayı fesada boğacağını da sahih rivâyetlerde bildirildiğini haber verir.15

Sahih kaynaklarımızda Nevvâs b. Sem'ân'ın (ra) rivâyet ettiği oldukça uzun bir hadîs vardır. Bu hadiste Peygamber Efendimiz (asm) deccaldan bahseder. Deccalin fitnesinin dehşeti hakkında, “ben aranızda bulunmazken çıkacak olursa herkes kendi nefsinin müdâfii durumunda olacaktır.” buyurur. Sonra oldukça uzun ve müteşâbih bilgiler verir. Hazret-i Îsâ'nın (as) ineceğini haber verir. İnsanların şerlilerinden olan Ye'cüc ve Me'cücün kıyâmete yakın yeniden türeyeceğini ve dünyayı fesada vereceğini beyan eder. Bu hadiste Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm),Ye'cüc ve Me'cücü “insanların şerlileri” sıfatıyla tanımlar.16

Bediüzzaman Hazretleri (ra), bu hadîsin tefsîri sadedinde yaptığı îzâhâтта, meselâ çekirge gibi bir âfetin bir mevsimde pek çok bulunabileceğini, mevsim değıştikçe memleketi fesâda veren o yoğun kabilenin hakîkatının mahdud bazı fertlerde saklanacağını, zamanı geldikçe emr-i İlâhî ile yeniden o mahdut fertlerden gâyet çoklukla aynı fesadın başlayabileceğini; çünkü onların karakterleri ve yapıları değışmediğini, ancak inceldiğini, mevsimi gelince zuhur edebileceğini beyan eder. Bu örnekten hareketle; bir zaman dünyayı yaşanmaz hale getiren Ye'cüc ve Me'cüc taifesinin de mevsimi geldiği vakit, izn-i İlâhî ile dünyayı ve beşerin medeniyetini yeniden darmadağın edeceğini, dünyanın yeniden büyük bir şer ve fesat fırtınası yaşayacağını kaydeder.17 Allah bilir; bu şer ve fesat yoğunluğu öyle arsız ahlâksızlıkları netice verir ki, belki de kıyâmet bu şerir yığının üzerine kopar. Zaten

insanın fitratında bozmak, yıkmak ve zulmetmeye karşı şiddetli bir meyelân vardır. Bu meyelân îmânla ve Allah korkusuyla sınırlanmadığı takdirde, ortaya çıkacak fitne ve fücurun Sedd-i Zülkarneyn'e sebep olan Ye'cüc ve Me'cücü aratmayacağı açıktır.¹⁸ Belki bundandır ki, insanlığın yüzde doksan gibi bir ekseriyetinin Ye'cüc ve Me'cüc olduğunu nakledenler de olmuştur.¹⁹

Bedüzzaman Hazretleri (ra) bu tehlikeyi hiçbir zaman göz ardı etmediğinden, uzun ve verimli ömrünün tamamını milletin imanının selâmeti için vakfediyor; sedd-i Kur'ânî'nin tezelzülüyle Ye'cüc ve Me'cüc'den daha müthiş olarak, ahlâkta ve hayatta karanlıklı ve zulümlü bir anarşiliğin ve dinsizliğin fesadına karşı tek çârenin îmân hizmetinde kilitlenmek ve yoğunlaşmak olduğunu şiddetle haber veriyor.²⁰

Dipnotlar:

1- Kehf Sûresi, 18/86.

2- Muhâkemât, s. 59.

3- Lem'alar, S. 112.

4- Tecrit Terc. IX/98.

5- Lem'alar, S. 112.

6- Kehf Sûresi, 18/95.

7- Kehf Sûresi, 18/96.

8- Muhâkemât, S. 60.

9- Kehf Sûresi, 18/98.

10- a.g.e., S. 60.

11- Lem'alar, S. 113.

12- Muhâkemât, S. 59.

13- Lem'alar, S. 112.

14- Muhâkemât, S. 61.

15- Sözlere, S. 311.

16- R. Sâlihîn, 1805.

17- Sözlere, S. 311b

18- Şuâlar, S. 507.

19- Tecrit Terc. IX/101.

20- Kastamonu Lâhikası, S. 111.